

ISTORIA UNEI LUCRĂRI – ADENOCHORISTOMUL

Prof. Dr. Traian Ataman

În 1969 am participat la o intervenție chirurgicală efectuată de dr. Dorin Hociotă la Spitalul „Al. Sahia“ din București, la un pacient în vârstă de 50 de ani, cu o hipoacuzie mixtă, bilaterală.

Intervenția chirurgicală, la urechea stângă, a fost dramatică, pentru că sub o lamelă osoasă retrotimpanică s-a găsit o formațiune chistică, polilobulară, perfect delimitată, puternic aderentă de peretele intern vestibular al regiunii cavotimpanice.

După extragerea dificilă a formațiunii tumorale s-au constatat următoarele:

- absența canalului fallopian în pars tympanica
- absența scăriței
- atrofia apofizei descendente a nicovalei
- nervul facial plexular lezat în timpul decolării, cu un traiect aberant promontorial antefenestral.

Intervenția s-a terminat dramatic, cu imposibilitatea recuperării auditive și cu paralizie de facial consecutivă.

A fost o situație jenantă și dificilă pentru toată lumea.

Am luat piesa operatorie și am dus-o doctorului Gheorghe Vrejoiu, renumit histopatolog, la Spitalul Colțea București, pentru o analiză anatomo-patologică.

- „De unde ați scos această piesă?“ m-a întrebat domnia sa, în timp ce o examina la microscop.
- „Din urechea medie“, i-am răspuns eu.
- „Nu se poate așa ceva, pentru că este o glandă salivară și nu am mai pomenit așa ceva“, mi-a replicat dânsul.
- „Domnule Doctor, am fost de față la actul operator, nu este nici un dubiu“.
- „În situația aceasta, nici nu știu ce să mai spun“ a fost replica.

I-am comunicat dlui dr. Hociotă rezultatul, dar acesta nu i-a acordat nici o atenție, fiind foarte afectat de paralizia de facial.

Am cercetat bibliografia de specialitate și am constatat, cu uimire, următoarele:

- era vorba de adenochoristomul salivar intracavotimpanic (o aberație sau anomalie embriologică)

- era al șaptelea caz descris în literatură
- iar complexul de malformații care se asociau cu adenochoristomul preta la niște interpretări embriologice remarcabile.

Până la acea dată, în literatura de specialitate mai comunicaseră despre cazuri de adenochoristom salivar: Taylor și Martin (1961), Steffen și House (1962), Noguera și Haase (1964), Caplinger și Hora (1967), Bruner (1970) și Peron și Schucknecht (1975).

Cazul nostru dovedea, printre altele, valabilitatea teoriei lui Durcan (1967) asupra embriogenezei urechii medii, și anume faptul că peretele lateral al apeductului fallopian în pars tympanica este de origine branhiară (arcul 2) și demonstrează că există o relație strânsă între dezvoltarea osiculară și cea a nervului facial.

Am făcut inițial o lucrare în limba română, pe care am prezentat-o la ședința USSM București din 12 martie 1970, dar care, surprinzător, nu s-a bucurat de nici un fel de atenție. Practic, a trecut neobservată, spre marele meu regret.

Atunci, împreună cu soția mea, am tradus lucrarea în limba engleză și am pregătit-o spre publicare, așteptând un moment prielnic.

Am căutat să-i explic dr. Hociotă importanța lucrării, dar el la acea dată era preocupat să devină Conferențiar și mult prea afectat de rezultatul dezastruos al intervenției chirurgicale, ca să accepte să mediteze asupra ei.

După ce am suferit rigorile HCM 2024 din 1969 (când am fost dat afară din clinica în care intrasem prin concurs), am revenit în București în 1972, printr-un nou concurs și totodată am intrat în Învățământul Medical Superior la FPSMF și în CMFA-CF ORL, în 1973. Tot în acest răstimp mi-am susținut și teza de doctorat.

Deci am luat două concursuri pentru a avea post în clinică (în timp ce alții – destui! – au intrat în CMFACFORL pe ușa din dos, fără nici un concurs, numai pe bază de dosar!).

După aceste avataruri, perseverent, am reluat ideea valorificării lucrării cu adenochoristomul salivar intracavotimpanic.

La insistențele mele, răspunsul dur al domnului Conf. D. Hociotă a fost:

– „Mai lasă-mă în pace cu r... ăsta al tău!“

În 1975 a venit în R. S. România, John Bench, Secretarul Societății Regale de Audiologie din Marea Britanie.

Cu această ocazie, el ne-a vizitat clinica și apoi noi i-am oferit o excursie de două zile prin Munții Carpați.

La această excursie au participat, din partea gazdelor române, octogenarul dr. Vasiliu, cunoscut sub porecla de Farabeuf (cel care îl invitase de fapt pe John Bench), dr. Romeo Călărășu și dr. Traian Ataman.

Excursia a fost inspirată și timp de două zile i-am arătat oaspetelui britanic frumusețile montane, care a fost totodată copleșit și încântat.

În seara dintre cele două zile am înnoptat într-un hotel și am cinat, la botul calului, slănină, cu pâine și ceapă, stropită cu țuică de prune.

Când i-am turnat într-un pahar mare țuica slabă, dar aromată și îmbietoare de Pitești, J. Bench a mirosit-o cu circumspecție și a exclamat:

– „Hm, it's plum, plum!“

După 5 minute de degustare s-a instalat o veselie de zile mari, cu o conversație fluentă într-o originală anglo-franco-daco-română, mai ales mimico-gestuală.

Într-un târziu, obosiți de degustare, am adormit buștean și a doua zi ne-am reluat excursia. Am profitat de ocazie și i-am vorbit lui J. Bench despre lucrare, i-am explicat importanța ei. Cu deosebită amabilitate, s-a oferit să ne-o depună spre publicare la o revistă din Marea Britanie.

Deși dr. D. Hociotă a stat 6 luni pentru specializare în 1960 în SUA, nu știa nici un cuvânt în limba engleză.

– „Cum v-ați descurcat în SUA?“, l-am întrebat odată.

– „În limba franceză“, mi-a răspuns domnia sa, sec.

Dl. prof. Hociotă, excelent operator, nu era însă un talent în limbile străine.

Așa se face că ceea ce am scris în articol a rămas pentru el un mister, ce nu prea l-a interesat.

Lucrarea „A Case of Salivary Gland Choristoma of the Middle Ear“, de Dorin Hociotă și Traian Ataman a apărut în *The Journal of Laryngology and Otology* din Ashford, Kent în 1975, vol.89, nr. 10, pag. 1065-1068.

Domnul Profesor D. Hociotă a primit extrasele de autor, dar nu a avut amabilitatea să-mi dea nici unul. Din clipa în care s-a publicat lucrarea, și-a pus revista în vitrina bibliotecii și, plin de mândrie patriotică, o arăta persoanelor importante, spunând:

– „Iată lucrarea mea, mi-a apărut în străinătate!“

Nu numai că nu mi-a fost recunoscător pentru valorificarea acestei lucrări, dar de atunci m-a primit cu o nedisimulată ură, alimentată din plin de invidioșii mei colegi de breaslă.

După aceasta, Prof. Hociotă a primit numeroase solicitări pentru a trimite extrase de autor cu această lucrare unor colegi din străinătate. Nu a răspuns la nici o solicitare.

În 1980, pe când se afla în străinătate, soția mea a luat legătura cu J. Bench, care se afla în acel moment în Australia, dar care și-a amintit cu mare plăcere de mine și de excursia de pomină, stropită din belșug cu țuică de Pitești.

Lucrarea noastră cu adenochoristomul a fost citată de Mischecke și Brackmann (1977), Wine și Metcalf (1977), Abadir și Pease (1978), Cannon (1980), Hinni și Beaty (1996) ș.a.

În 1991, la invitația Academiei Americane de ORL, am vizitat, pentru 2 luni SUA, prilej cu care am fost la Pasadena oaspetele lui Derald Brackmann, cu care am avut discuții îndelungate despre lucrarea cu adenochoristomul pe care o citase și el într-o lucrare de-a sa.

În 1993, Harold Schuncknecht a publicat monumentalul tratat „Pathology of The Ear“, în care, la pag. 158 și 619, sunt citați doi români, Hociotă și Ataman, firește cu lucrarea cu adenochoristomul.

Din păcate, m-am bucurat de unul singur, pentru că Prof. Hociotă trecuse încă din 1990 în neființă.

Deși m-a ostracizat ani de zile, datorită strădaniei mele am ajuns a fi singurii români citați într-un tratat american de Otologie.

Așa se scrie uneori în știință „Historia magistra vitae“.